

Hodnocení bakalářské práce

Lenka HAINZOVÁ: *Domácí a zahraniční politika císaře Karla IV*, Hradec Králové 2015

Práce o rozsahu 63 stran se skládá z Úvodu (s. 8-10), vlastního textu práce (s. 11- 58), který je rozdělen ne vždy zcela šťastně do 6 podkapitol (Stručný život Karla IV, Těžké začátky na domácí scéně, Sňatková politika, Římský trůn, Říšská politika, Karlův odkaz - přičemž hlavní důraz je kladen na říšskou politiku, které mnohdy ustupují záležitosti české) a Závěru (59-60) Poslední stránky práce vyplňuje Seznamu zdrojů (prameny, literatura),(s. 61-63). Chybí rejstříky.

Volba tématu jako náplně bakalářské práce se mně jeví jako naprosto nepřiměřená. Zvládnout tento úkol na skutečně vědecké úrovni by byla náplň výzkumného záměru pro skupinu medievistů. Navíc jestliže je v zadání uvedeno, že jde o politiku císaře Karla IV., potom by náplň práce měla začínat až rokem 1355 Karlovou korunovací a časově předcházející údaje by do práce nepatřily. Když už bylo voleno tak široké téma, měl by název práce znít spíše Domácí a zahraniční politika krále Karla IV, případně českého a římského krále, později císaře. Za daleko vhodnější pro bakalářskou práci bych považoval zaměření na jednu či dvě oblasti politické činnosti Karlovy, které by mohly být podrobněji na odborné úrovni zpracovány.

Zvolené téma muselo autorku nutně vést k odklonu od vědeckého řešení některého z politických problémů tehdejší doby a k zaměření na spíše populární přehledné zpracování jen některých problémů podle subjektivního výběru autorky. Že autorka půjde touto cestou, svědčí uvedený seznam pramenů a literatury, který je výrazně neúplný

K seznamu pramenů jen připomínám, že zde chybí edice souboru listin z roku 1384, které po právní stránce dokončovaly formování České koruny(V. Hrubý. Archivum Coronae regni Bohemiae II, Pragae 1928, s.39-69, č. 49-62), edice významné právní památky *Maiestas carolina* (ať již starší v Archivu českém III, Praha 1844 nebo moderní vydání německé *Maiestas Carolina. Der Kodifikationsentwurf Karls IV. für das Königreich Böhmen*, herausgegeben von B. U. Hergemöller, München 1995) a pro říšské poměry důležité Zlaté buly Karlovy (*Die Goldene Bulle Kaiser Karls IV*, ed. W. D. Fritz Weimar 1978). I další prameny – zvláště kroniky jsou uváděny jen v českém překladu, nikoli v originální většinou latinské podobě, která je pro odborné zpracování základní.

Poměrně stručný seznam literatury je zaměřený jen na české většinou nejnovější někdy spíše populární práce, než na práce odborné. Navíc zcela chybí literatura zahraniční, bez níž zvláště problematiku císařské vlády Karlovy nelze řešit. Z českých prací v seznamu literatury kromě jiného postrádám hlavně závažné práce L. Bobkové k době Lucemburské (především obě části IV. dílu Velkých dějin zemí Koruny české) a Františka Kavky (Vláda Karla IV. v době jeho císařství I,II) Praha 1993.

Připomenuté rozdělení práce přináší některé problémy zvláště ve vztahu ke Karlově české politice. Tak např. pouze s odkazem na jednu z prací L. Bobkové se zmiňuje o vzniku Koruny české dosti nelogicky v souvislosti se smrtí Jana Lucemburského a vyjmenovává jen některé její součásti bez jakékoli bližší charakteristiky (s.15-16) . Potom na s. 50-52 se autorka stejným problémem zabývá v rámci říšské politiky v podkapitole „Listiny z 7. 4. 1348“ bez uvedení edice ať již tištěné či internetové a podrobněji zde rozebírá jen jednu listinu z tohoto souboru - zakládací listinu Karlovy univerzity a velmi stručně se zmiňuje o listině vztahující se k Moravě, ostatní listiny z tohoto souboru vůbec nepřipomíná. Kromě toho zařazení tohoto tématu do říšské politiky považuji ne za zcela vhodné, neboť se jedná hlavně o věci týkající se Království českého.

V souvislosti s českou politikou Karlovou zcela postrádám zmínku o význačném zákonodárném aktu Karla IV. (tzv Maiestas carolina), i když nakonec pro odpor šlechty nebyl realizován.

Zvláštní vztah má autorka ke Karlovým královským korunovcím. Poměrně podrobně popisuje Karlovu korunovaci na římského krále v Bonnu v listopadu 1346 (s. 42-43), která byla završením volby, která se uskutečnila ještě za života Jana Lucemburského v letě 1346 v souvislosti s konfliktem Lucemburků a Ludvíka bavora-Witelsbacha. Naopak o korunovaci na českého krále, které sám Karel přikládal značný význam se zmiňuje jen okrajově na konci kapitoly *Těžké začátky na domácí scéně*, kde uvádí, že po vzniku arcibiskupství v roce 1344 (této otázce je věnována větší pozornost – základní prameny k ní ale opět chybějí) získal pražský arcibiskup od papeže i právo korunovat českého krále. Korunovace pak podle údajů v práci se uskutečnila 2.zářím, aniž je uvedeno, že ke korunovaci došlo až v roce 1347 (z textu by mohl vzniknout dojem, že to bylo již v roce 1344) a vůbec nejsou vysvětleny dramatické události mezi smrtí Jana Lucemburského a touto korunovací (s. 21-22).

Za naprosto pochybné konstatování považuji údaj na s. 60 (Závěr), že zásluhou Karlovou byl návrat papeže do Avignonu, když právě Karel na sklonku života usiloval o opak - návrat papeže do Říma a výsledkem těchto snah se nakonec stalo papežské schizma.

Za kladnou stránku práce, která přináší přehledně některé nové informace a věnuje se méně zpracovávanému tématu, považuji podrobnější zpracování toho, jak Karel IV. využíval nejen sňatky (to je známější), ale i své syny a rovněž dcery k řešení svých politických záměrů. Kdyby zadání práce bylo v tomto směru, mohla vzniknout práce velmi zajímavá (s. 23-39).

Závěr: I přes celkovou koncepční nejasnost a některé problematické závěry doporučuji vzhledem k dobré úrovni části práce pojednávající o využívání rodinných vztahů Karlem IV. k prosazování svých politických plánů tuto práci k obhajobě jako závěrečnou bakalářskou práci.

Prof. PhDr. František Musil, CSc.

Ústí nad Orlicí 22. 5. 2015